

# Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

9. nedelja: 6. postna (tiha); Franciška Rimlj. vdova; Gregor.  
10. ponedeljek: 40 mučenikov; Kaj in Aleksander, mučenca.  
11. torek: Heraklij, mučenec; Cozim, mučenec.  
12. sredo: Gregor, I. papež; Tofamez, opat.  
13. četek: Rozina, vdova.  
14. petek: Devica Marija 7 žalosti; Matilda, kraljica.  
15. sobota: Longin, mučenec; Klemen Hofbauer, spozn.

**Promocija.** C. kr. poštini konceptni praktikant Ivan Majerle je bil dne 28. februarja v slavnostni dvorani dunajskega vseučilišča promoviran za doktorja prava. Čestitamo!

**Iz učiteljske službe.** Na štirirazredni, mešani ljudski šoli, tretji plačilni razred, v Majšpergu, pošta Črnagora pri Ptuj, je oddati službo učiteljice.

**Vlč. duhovščini,** posebno p. n. gospodom katehetom, se najljubšeje naznanja, da si je tiskarna sv. Cirila v Mariboru za letos oskrbela veliko izbiro spominskih podob za prvo sv. obhajilo. Med temi jih je 10 vrst popolnoma novih, ki še dozdaj niso bile v prometu. Tiskarna ima sestavljene krasne zbirke vzorcev. Vzorce se pošljejo vsakomur, ki jih zahteva. P. n. gospodje katehetje, ki želijo pregledati vzorce, se uljudno prosijo, da to željo po dopisnici javijo tiskarni sv. Cirila, ki jim bo vzorce takoj poštne prosto poslala na ogled.

**Prvi mestno-tržki mandat.** Vesela vest prihaja iz Kranjske. Slovenska ljudska stranka si je v torek, dne 4. marca, pri nadomestni volitvi v mestno-tržki skupini Kamnik-Radovljica-Tržič osvojila prvi mandat v mestih in trgih. In sicer s sijajno zmago! Kandidat Slovenske ljudske stranke, dr. Vinko Gregorič, je dobil skupno 362 glasov, liberalni kandidat notar Marinček pa samo 200 glasov. Prvikrat plapolala zastava Ljudske stranke zmagovalno z mestnih zidov. V prihodnjih deželnozborskih volitvah na Stajerskem mora tudi naša stranka iti po liberalno zastavo v spodnještajerskih trgih ter jo zamejati z ljudsko zastavo. Korajža velja!

**„Vedno po resnici!“** nam kliče častiljivi oče Palacki, tako se je skliceval dr. Kukovec v Zupelcu, ko je priskočil Nemeem na pomoč ter pobijal slovensko obstrukcijo. Nasproti Slovenski duhovščini si razagaja naši liberalni Palackijevi načelo drugače, nego nasproti Nemeem, in sicer v smislu: „Vedno udrži po resnici!“ „Narodni List“ hujska v zadnji številki strastno proti katoliški duhovščini, in sicer da po starem načinu krivo slika duhovniške plače. Laž je, da je pred par leti darovala država duhovnikom 1 milijonov. Darovala sploh ni nič, ampak dovolila, da se iz verskega zaklada dajo duhovnikom starostne določe, kar znaša 4 milijone kron. To je svota, katero bi prav lahko skupaj složili slovenski liberalni advokati na Slovenskem Stajerskem, čeprav so z dolgovi odprli svoje pisarne. Učitelji imajo boljše plače kot duhovniki. Najlepše pa je, da „Narodni List“ že hujska zaradi 10 milijonov, katere bodo neki duhovni zopet dobili — o čemur seveda duhovnikom ni nič znane, pač pa našim liberalcem, da lažje hujskajo. Ko se lahi zvišale plače za po večini liberalno uradništvo na 1 milijardo, so ti poštenjaki molčali kot grob. Vemo sicer, kam pes taco moli! Na ta podoben način hočejo liberalci agitirati za povišanje — učiteljskih plač. Ni prava pot!

**Učiteljske plače.** Ko se bo po vzel denar za zvišanje učiteljskih plač? Naša država je silno v dolgu, denarja ji vedno primanjkuje, od dne do dne prelaga z rame na ramo, kot kak posestnik, ki visi na zadnji niti. Odkod torej denar? Iz novih davkov seveda! Država bo prepustila nekaj svojih dohodkov deželam. Davek na vžgalice, povišan davek na žganje, povišana osebna dohodnina, davek na samce: sami davki, ki bodo najbolj zadeli delavce, kmete, obrtnike, trgovce in uradnike! Pri prav visoki gospodi in velikih bogataših si ne upajo, ker ti ljudje držijo z liberalci. S krvjo ljudstva se bodo zvišale plače liberalnemu učitelstvu.

**Nepoštena sredstva.** Da bi si dobila „Sloga“ vsaj nekoliko veljave, priobčuje svoje napade na poslance Kmečke zveze, na naše liste in sedaj tudi na naše tiskovno društvo pod okolnostmi, kakor da bi izhajali taki dopisi iz vrst mariborske duhovščine. Poslužuje se celo podpisa — d —, da bi s tem osumila obče priljubljenega duhovnika. Kot svojega dopisnika. Ni nam treba zatrjevati, da v Mariboru ni duhovnika, niti z „d“ v svojem imenu, niti brez „d“, ki bi se toliko spozabil, da bi sodeloval pri „Slogi“. Pošte na sredstva to niso!

**Liberalci — strahopetci.** Mi smo že večkrat posebno o liberalnih Sokolih dokazali, da so po zajčje bojazljivi. V tem mnenju nas potrjuje glavno glasilo slovenskih liberalcev, „Slovenski Narod“, ko piše v 49. številki t. l.: „V naši stranki se že od nekdaj opaža velika bojazljivost. Kadar je treba dati sprječevalo za stranko, kateri pripadamo, postanemo podobni trepetlični vejici. Vsak perešček našega prepričanja prične trepetati, da okrog nas vse benglja.“ Kakor na Kranjskem, tako tudi pri nas. Koliko je trgovcev, gostilničarjev, obrtnikov itl., ki prisegajo na liberalno vero, a kadar jim poiso naši pristaši denar, so ponižni kot kužki in se blinijo našim pristašem. To je hinavstvo! Ko mu nosiš denar, se dela našega ali pa vsaj nepristranskega, ko pa je treba javno pokazati svoje prepričanje, n. pr. ob volitvah, ti je najhujši liberalni zagrozenec.

**Naša rešitev.** Na poučnem tečaju v Tomaju na Gorškem je govoril dr. Krek o bodočnosti jugo-

slovenskih narodov. Kazal je na žilavost, hrabrost in navdušenost balkanskih narodov, katere je krščanstvo in življenje po njem ohranilo vkiub tolikemu zatiranju, zdrave, močne in srčne, da so premagali svojega nasprotnika in se ohranili v svoji domovini. Jugoslovani živimo ob morju in to morje moramo braniti. Da pa moremo vstrajati v boju zoper našega sovražnika, ki nam hoče vzeti dom in morje, mora biti naš narod zdrav, močan, trezen, delaven, bister in pogumen, to pa je le mogoče na podlagi krščanskih načel. Liberalizem izpodbija krščanska načela, zato je poguben za slovenski narod. — Ko so poslušalci zapustili zborovalni prostor, je zaklical tomajski nadučitelj: „Mi pa ostanemo kakor smo bili“ — liberalci, to je poguba narodu.

**Naše bratsko društvo na Koroškem,** Slovenska krščansko-socialna zveza, je imela dne 23. februarja občni zbor, kateri nam je razkril bogato delo te organizacije med prej takoj zapuščenimi koroškimi brati. Kjer je delo, tam je tudi žetev, in gotovo ne bo tudi koroškim Slovincem izostal uspeh njihovega marljivega delovanja. Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal, to je sedaj podlaga za javno življenje na slovenskem Koroškem, odkar je njih politika krenila korenito s pota, zmeđene in nejasne slogaško-liberalne politike, ki je imela le eno načelo: Vlada nam naj pomaga! Iz poročila na občnem zboru S. K. S. Z. posnamemo, da je Zveza priredila lansko leto 2 mladeniška shoda, 7 socialnih tečajev in 7 ženskih shodov; orlovskih odsekov je 5; oskrbela je 119krat govornike svojim društvom. Občni zbor je sklenil, da bo letos po celem slovenskem Koroškem proslavljat 25letnico smrti prvobornika koroških Slovincov, Andreja Einspillerja.

**Zanimanje za Slovence.** V Parizu se je ustanovil te dni poseben klub, ki je prevzel nalogo, da širi med francoskim narodom poznavanje Slovencev in njihov pomen v kulturnem razvoju jugoslovanstva. „Groupe d'études Franco-Slovenes“, kakor se društvo imenuje, hoče potem predavati in tudi potopisov seznaniti Francoze o razmerah Slovencev, o njihovih narodnih bojih napram vsenemštvu in tako opozoriti vesoljni svet na kričče krivice, ki se gode Slovincem v narodnem oziru. Na čelu teh prijateljev Slovencev stoji veletalentirani in socialno visoko stoječ mož, namreč g. Julij Tixerant.

**Kmečki tečaj v Gradcu.** Nemško katoliško Kmečko društvo na Stajerskem priredi letos dne 30. in 31. marca prvokrat poučni tečaj za kmete in kmečke mladeniče. Spodbuda za prirejanje sličnih tečajev je izšla iz slovenskih krogov. Mirno lahko rečemo, da je naše krščansko-socialno delo v organizacijah tako izborna, da je postalo vzgledno tudi za druge narode in dežele.

**Zidarski tečaj za zgradbo uzornih hlevov,** svinjakov in kapnic se vrši v času od 10. do 18. marca t. l. pri deželnem odboru v Ljubljani. Na tečaj se sprejemajo le kranjski zidarji. Udeležencem da deželni odbor podporo. Kaj pa naš štajerski deželni odbor. Seveda se nemško-nacionalni gospodje za take reči ne zmenijo.

**Cena kave je zopet padla,** kakor poročajo z Dunaja. V Hamburgu se je cena na 50 kg znižala za 2 marki. Odjemalci navadno takih stvari niso deležni, ti zvedo za spremembo cene le takrat, kadar gre navzgor.

**Bogataši kopičijo milijone.** Milijonarji, bogati tovarnarji in trgovci, ki so se združili v razne kartele in zanesli svoje milijone v velike hranilnice, banke in delniške družbe, imajo zlate čase, bogato žetev. Med širšimi ljudskimi sloji vlada pomanjkanje, a bogataši odirajo ljudstvo nemoteno naprej, samo, da se njih milijoni pomnožujejo. Te dni so listi zopet objavili izkaze o velikanskih čistih dobičkih raznih bank, kartelov in delniških družb. Tako ima n. pr. „Severonemški Lloyd“ (paroplovna družba) 52 milijonov kron čistega dobička za l. 1912; češka „Živnostenska banka“ ima 8 milijonov, berlinska trgovska družba 13 milijonov, ogrska židovska družba žitnih trgovcev 18 milij. dobička; avstro-ogrška delniška družba državn. železnice deli letos celo 36 K dividende (čistega dobička od 1 delnice) na svoje delničarje, francoski kartel tovarnarjev šampanjca izkazuje za l. 1912 23 milijonov kron čistega dobička.

**Tržno poročilo.** Nemški tovarnarji črnili so sklenili ceno malim stekleničicam, ki so se dozdaj prodajale po 10—20 vin., zvišati za 50%. — Mnogi posestniki se povprašujejo, zakaj je v Avstriji železo tako drago. Kratek odgovor: Krivi so tega karteli in židovski bogataši. Domačinom-Avstrijcem prodajajo železni karteli železo mnogo dražje kot kam v tujino. Naše avstrijsko železo je na daljnem Japonskem mnogo cenejše kot pri nas. 100 kg pločevine, katere stane pri nas v Avstriji 17 K, stane na Japonskem samo 13 K 50 vin. in to s prevoznino in carino vred. Tudi v Nemčiji pošilja kartel avstrijsko železo cenejše kot se prodaja pri nas. Zakaj? Judovski kartelisti božejo izpodrinuti v tujini tamošnje železninarje in zaradi tega prodajajo tam železo za tako nizko ceno. Tem dražje pa se mora plačevati železo v Avstriji, da si s tem bogati tovarnarji zvišajo svoj dobiček. — Cene žitu se vedno polagoma padajo. Na dunajskem tržišču dne 1. marca je bila cena boljšim vrstam pšenice in rži trdna, slabše zrnje pa je izgubilo na ceni 10—20 vin. pri 100 kg. Ječmen je izgubil celo 50 vin., koruza pa je pridobila 10 vin., ovsu pa je padla cena za 10—30 vin. pri 100 kg. — Za sladko seno se je plačevalo pretečeni teden v Gradcu za 100 kg 7 K 60 vin. do 9 kron, za Kislo seno 7 K 50 vin. do 8 K 40 vin., za rženo slamo 6 K do 6 K 60vin., za pšenično slamo 5 K 60 vin. do 6 K 30 vin.

**„Živela Turčija!“** je gotovo že marsikdo zavrnil, ko je po žrebanju turških srečk znanal, da je njegova številka zadela glavni ali večji dobiček Dne 1. aprila t. l. je zopet žrebanje turških srečk, pri katerem b. do izžrebani nastopili dobitki: Glavni za 400.000 frankov, 1 eden za 30.000 frankov, 2 po 10.000 frankov, 6 po 2.500 frankov, 12 po 1.000 frankov itd. Vsi dobitki so lepi, a najlepši je oni za 400 tisoč frankov, katerega pa prav gotovo ne bo zadel, kdor nima turške srečke. Čitajte današnji oglas „Slov. Straža“ in zagotovite si s takojšnjim naročilom turške srečke igralno pravico že za prihodnje žrebanje. (Slov. Straža 350—1).

## \* Balkanska vojska v Mariboru.

Prihodnjo nedeljo 9. marca ob 8. uri zvečer bo v mariborskem Narodnem domu predavanje s skiptičnimi slikami o balkanski vojski. Slovinci, na dan!

## Mariborski okraj.

**m Maribor.** Slovenska delavska organizacija se tudi v našem mestu lepo razvija. V nedeljo, dne 2. marca, je začela posloovati skupina Jugoslovanske strokovne zveze. Govorila sta odposlanec J. S. Z., Vekoslav Zajc, rudar iz Škal, in poslanec dr. Korošec. Izvolili smo si odbor ter določili, da bo odbor skupine posloval vsako prvo nedeljo v mesecu popoldne ob 4. uri v prostorih Zadrufne zveze. Delavci, hišniki, pomočniki in vsi, ki si z rokami služite svoj kruh, skrbite, da bo mariborska skupina najmočnejša izmed vseh drugih.

**m Maribor.** Včeraj, dne 5. t. m., je umrl dijak 7. gimnazijskega razreda, Janez Rudolf, doma iz Orehove vasi pri Mariboru. N. v m. p. l.

**m Kamnica.** Na nedeljski shod Jugoslovanske strokovne zveze je došlo lepo število poslušalcev. Shodu je predsedoval g. Čiček. O delavskem vprašanju in potrebi organizacije je govoril Fr. Žebot iz Maribora. Več udeležencev je priglasilo svoj pristop k Jugoslovanski strokovni zvezi.

**m Marija Snežna.** V soboto, dne 1. marca, smo položili k zadnjemu počitku zemeljske ostanke vrliga hlapca pri kmetu Janezu Perko, po domače Lahič, na Spodnji Velki, Janeza Leopolda. Rojen v Sentjakovski fari, je zgođaj izgubil svojo mater in moral iti po svetu kruha služiti. Pri Lahičevih je služil v teku 30 let dvema gospodarjema z vzgledno zvestobo in pridnostjo. Kakor svoje stanovske, tako je tudi zvesto izpolnjeval svoje verske dolžnosti. V gostilni ga ni bilo lahko najti, kakor tudi ne pri ponočevanju. Pač pa je bil zvest obiskovalec službe božje, kjer je svojo dušo krepčal z nebeskimi tolažili. Kakoršno življenje, takšna smrt. Po kratki, pa hudi bolezn, ki jo je prenašal z vspešljivo udanostjo in potrpežljivostjo, je izročil, previden s sv. zakramenti za umirajočce, dušo v roke Stvarnika v 61. letu svoje starosti. N. v m. počiva!

**m Marija Snežna.** Že par mesecev razsaja pri nas med otroci hud kašel, podoben oslovskemu. Podvrženi so mu zlasti otroci do 10. in celo 12. leta. Šolski pouk pri tem občutno trpi; najbolj v nižjih dveh razredih, ker n. pr. v 1. razred ni polovica šolarjev ne more prihajati. Pravijo, da se ta kašel ne da odpraviti, dokler pri napadeni žrtvi ne izpolni svojih 9 tednov. Zdi se, kakor bi bilo na tem kaj resnice.

**m Sv. Lovrenca** nad Mariborom. V župnijski cerkvi Sv. Lovrenca se obhaja od 9.—16. marca t. l. sv. misijon, ob enem proslava 1600-letnice Konstantinovega milanskega razglasa o svobodi katoliške cerkve.

**m Loka** pri St. Janžu na Dravskem polju. Angel večnega miru je pihnil luč življenja pridnemu in pobožnemu mladeniču Rudolfu Cerič, polno nad in upanja nastopajočemu posestniku v Loki, po domače iz „Grofove hiše“. Bil je vzgleden mladenič, lepega in krščanskega obnašanja. Večna luč naj mu sveti!

**m Brezula.** V nedeljo, dne 2. marca, smo spremlili na zadnjo pot po daljši bolezni umrlega kmeta Andreja Paumana. Ranjki je bil značajan mož, katerega se je daleč na okrog obče spoštovalo, kar je tudi pokazal slovesen pogreb, katerega se je udeležila velika množica ljudstva. Bodi mu zemljica lahka!

**m Sp. Polskava.** Velik živinski sejem. V 10. delček, dne 10. marca, bo tukaj velik živinski sejem. Načrtuje se je, da pride veliko kucev.

**Pragarsko.** Zopet se je dogodila grozna železniška nesreča. V četrtek ob 6. uri zvečer so železniški vozovi prikoplepu Janezu Drev, ki je bil zelo priden mož, zmečkali prsi. Bil je takoj mrtev. Oženjen je bil še le 5 tednov.

**m Za dijaško kuhinjo** v Mariboru so darovali naslednji p. n. dobrotniki in dobrotnice: posojilnica v Gor. Radgoni 40 K; posojilnica v Frami 20 K; Jezovnik Tomaz v Gor. Radgoni 4 K; Klemenčič Ant. prtni asistent 2 K; gostje na gostiji za šnik—Mustafa, Gor. Pleterje 10 K; Tajek Jakob, c. in kr. kuh. pr. feos. 10 K; Podinski, župnik 5 K; Vozlič Leop. pri Sv. Vidu nad Gradcem 10 K; dr. Lukman, profesor 5 K; Jez. vlek Martin, c. ar. notar 10 K; E. Trstenjak, c. in kr. vojni kurat 10 K; odborniki občine Hraške ob priliki izročitve diplome častnega občanstva č. g. Martin Meško, 12 K; Jurij Stiniec, ogr. Slovence v Bistri 10 K. V m. dobrotnikom in dobrotnicam Bog platil!

**m Mariborski rokodelski pomoči** priredijo v nedeljo, 9. marca ob 8. uri zvečer v svoji dvorani (Apostelergasse) predstavo igre „Domén“. Slovinci, pridite množično!

**m Krčevina—Lejtersberg.** Viničarji, hlapci, delavci, možje, mladeniči in žene! Prihodnjo nedeljo, 9. marca ob 8. uri zjutraj priredi Jugoslovanska strokovna z. z. v Zadrufni Zvezi v Mariboru (Cirilova tiskarna) shod na katerem govori Vekoslav Zajc iz Škal in drugi. Pridite vsi!

**m Čeršak ob Muri.** V nedeljo, 9. marca ob pol 8. uri popoldne bo zopet shod J. S. Z. pri g. Hammerju p. d. Stingluu Govorita Vek. Zajc in Zebot. Cirberžani in Škaljanci pridite!

**m Tinje** V nedeljo dne 9. t. m. bo poročal poslanec dr. Korošec o političnem položaju. Pridite v običnem številu.

**m Sv. Lenart v Slov. gor.** Kmetijska poslušnica ima svoj občni zbor dne 9. avgusta 1913 ob 8. uri zjutraj v dvorani g. Arnušove gostilne. Na dnevnem redu je tudi predavanje o živinoreji. Istega dne popoldne ob 8. uri e vrši predavanje o živinoreji pri Sv. Barbari v Slov. gor. v šolskih prostorih.

## Ptajski okraj.

p Ptuj. Letošnje posne pridige v prostijski cerkvi so prevzeli gg. prof. Vreže, dr. Holinjec in dr. Jerovšek. Pridige so zelo dobro obiskane. — Včeraj, dne 5. marca, so imeli tudi protestanti svojo pridigo. Ljubljanski pastor dr. Hegeman je glasno premišljeval o „Carigradu in zatonu polumesca“. Tako vsaj se po mestu razglašalo. — „Odbor lavantinskih župnikov“, Sattler, Segula in drugi, zelo skrbijo za svoje sobrate, ker so zadnja številko „Sloge“ poslali menda vsem duhovnikom ptajskega okoliša. Prav dobro, zdaj smo se na lastne oči prepričali, da je ta list res hinavski in liberalen. Pravi, da je za složno delovanje vseh spodnještajerskih Slovencev, a komaj je to izrekel, že napada naše poslance, našo stranko in naše liste. Se nekaj. Ker se nekateri poslanci napadajo, da v nemškem jeziku zahtevajo železniške karte, kar pa ni verjetno, bi „Slogo“ opozorili, da začne pred svojim pragom pometati. Na lastna ušesa smo slišali, ne samo enkrat, da njeni očetje: dr. Jurčič, dr. Ploj, Jurca i. dr. zahtevajo karte v nemškem jeziku. Tudi to vemo, da delata dr. Jurčič in dr. Ploj nemške vloge. — Želeli bi, da bi dr. Sarabon tudi k nam prišel predavati o balkanski vojski. Ljudje se zanimajo za dogodke na jugu in bi prišli v obilnem številu poslušati.

p Ptuj. Na naslov c. kr. poštnega ravnateljstva v Gradcu. Med pošto Ptuj—Sv. Vid—Sv. Andraž v Leskovcu je upeljana vozna pošta. Ta kraj je izključno slovenski, poštni voz pa ima le samo nemški napis. Obračamo se na c. kr. poštno ravnateljstvo, da takoj ukrene potrebno, da bo imel poštni voz tudi slovenski napis.

p Sv. Vid pri Ptuj. „Slovenskega Gospodarja“ razpečava Anton Kmetec, mosinar pri Sv. Vidu.

p Vurberg. Od vseh strani smo zadnji čas čitali poročila, kako neizprosno kosi smrt; pri nas pa je bilo ravno nasprotno. V paši župniji že namreč 4 mesece ni bilo nobenega mrliča. Dne 22. svečana pa smo spremljali k večnemu počitku starega veterana Karla Troper iz Vumbaha, N. v. m. p.!

p Vurberg. Prejšnjo nedeljo je imelo naše Bralno društvo svoje mesečno zborovanje. Predsednik je govoril o velikem pomenu društvenih organizacij. Domači č. g. župnik je govoril o zgodovini Turkov. Mladenec Janez Rašl je pozival fantje k vstrajnemu delu v društvu. Mladenec Domitar pa je deklamiral pesem. Prihodnje zborovanje bo v nedeljo, dne 9. marca. G. župnik bo nadaljeval predavanje o zgodovini Turkov.

p Leskovec pri Ptuj. Skrlatica še vedno hudo razsaja. Dosedaj imamo v mesecu februarju 11 mrličev, med njimi 3 šolarji. Dne 14. februarja sta bila pokopana 2 učenca brata: Martin in Matevž Mlakar iz Belavškega. Huda poizkušnja za ubogo mater-vdovo! 4 dni pozneje je umrla učenka Julijana Milošič iz Strmca. Vsi tih slučajev ostane šola še zaprta. — V torek, dne 18. februarja, se je v Ptuj po nesreči pridružen gospodar iz Male Varnice, Blaž Kranjc. Splašili so se mu konji. Podal se je še sam v ptujsko bolnišnico. Daj Bog, da bi okrevail! — Za predstojnika v Leskovcu je bil pred kratkim izvoljen Jožef Vidovič.

p Pri Sv. Lovrencu v Slovenskih goricah je mirno v Gospodu zaspal dne 3. marca ob 9. uri jutraj po kratki boleznici v Gradišaku na svojem rojstnem domu v lč. g. zlatomašnik Frap Repič, umirovljeni župnik tržaško-koperske škofije, star 83 let! Pogreb v sredo ob 9. uri iz Gradišaka. V miru počivaj!

p Starše pri St. Janžu na Dravskem polju. Smrtni angel plava nad našo šentjanško župnijo. Umrl nam je v nedeljo nadbudni Janez Ekart v 20. letu svojih mladih let, in to v mariborski bolnišnici vsled nesrečne operacije slepiča. V četrtek, dne 27. februarja, je bil še precej zdrav, a v ponedeljek, dne 3. marca, je že ležal na mrtvaškem odru, dne 4. marca pa je bilo njegovo truplo prepeljano iz Maribora na šentjanški mirovdor. Rajni je bil vzgleden mladenič. Marsikateri je izgubil z njim lep vzgled mirovljubnega in krščanskega mladeniča. Naj mu bo zemljica lahka! — Dne 3. marca smo pokopali Margareto Lončarič, mater in vrlo gospodinjico iz Potočnikov hiše iz Loke. Naj v miru počiva!

p Trgovišče pri Veliki Nedelji. Izjava. Trgoviški fantje izjavljamo, da se nismo udeležili plesa dne 25. svečana v dotični vasi. Kakor smo opetovano slišali, bilo je samo nekaj deklet in fantov iz drugih vasi. — Trgoviški fant.

p Ormož. Na vprašanje, katero stavi cenj, uredništvo v zadnjem „Slovenskem Gospodarju“ zaradi spodnještajerskih bolniških blagajn, se čutim kot pristaš naše stranke dolžnega poročati, da je skoraj večina odbora ormoške okrajne bolniške blagajne, kakor tudi njeno uredniško osebje, prav zvesto slovenski liberalni stranki. Zeleti bi bilo, da Kmečka zveza kaj ukrene, da bi prišli tudi pri bolniških blagajnah naši ljudje do besede.

p Središče. Naš župan nam pripravila zadnji čas veliko veselje. Domišlja si, da je vseganogoden, da sega njegova oblast dalje ko turškega sultana. V tej svoji domišljiji se je hotel ob času pogreba v lč. g. Sinka, predsednika Orlov, znositi nad središkimi Orli. Poslal je namreč policaja s poveljem nad Orle, da morajo korakati za šolarji, dasi bi korakala požarna bramba in veteranci pred krsto. Orli si seveda tega niso dali dopasti, niti se niso ustrašili polijevne kape. Grdo je za župana, da si na tak nelep način drzne žaliti čut pokojnika, koji njega celo v oporoki ni pozabil. Kako bi Vi, g. župan, zagovarjali svojo zahtevo nasproti pokojniku?! Povejte! Znano je, da naš župan pogostoma strelja kozle. Tudi tokrat

je pogodil prav obilnega, zašel na svoja široka pleča in ježno gledal. Kačar ga boste južinali, dober tek!

p Zetale. Politični shod dne 2. marca se ni mogel vršiti, ker je bil g. poslanec Jakob Vrečko zaradi bolezni njegovega očeta zadržan.

p Ormož. V nedeljo, dne 9. marca bo takoj po večernicah v prostorih ormoške posojilnice občni zbor Mladeniške in dekleške zveze. Na dnevnem redu so volitve in predavanje. Mladenci in dekleta, pri dte v obilnem številu! Vabljeni so tudi neudje.

## Ljutomerski okraj.

1 Sv. Križ na Murskem polju. Dne 24. februarja t. l. je umrla po dolgi in mučni bolezni blaga žena Terezija Kosi iz Logarovec. Kako priljubljena je bila ranjka, je pokazal njen pogreb, ki se je vršil v sredo, dne 26. februarja, ob veliki udeležbi sosedov, znancev in sorodnikov. Svetila ji večna luč!

1 V Radencih so bile dne 10. februarja občinske volitve. Dozdaj se je občina dolga leta krepko držala. Bila je močen jez napram prodiranju nemškutarstva in liberalizma. Dosedanji njen predstojnik g. Divjak je bil mož treznega razsodka in ječlene volje. Nemcem in nemškutarjem je bil trn v peti; z njim se ni dalo barantati in sklepati kompromisov. Sel je svojo pot, ki mu jo je narekovalo njegovo versko in narodno prepričanje. Ob teh volitvah pa se je znašel mož, ki se mu je zdelo vkljub svojemu slogastvu potrebno, volilce razdvojiti. Vse mogoče bi rad bil ta mož, svetil se mu je tudi županski stolec. Zato je šel v boj zoper g. Divjaka z vsemi sredstvi. Zmagal je. Pri volitvi župana dne 23. februarja je bil izzreban — ne izvoljen — g. Jakob Zemljč županom. Zahvalil se je za zaupanje. Kakšno zaupanje je to zaupanje?! Te zmage mora biti g. Zemljč sram! Delal je z vsem parom, a kuril je, čujte, s „Štajercem“. Za odborniške, zlasti pa za županske volitve, je kar mrgolelo „Štajerca“ po Radencih. V vsako hišo je prilezla ta ogabna krota. Očital je ta list g. Divjaku, da je „strašen klerikalec in hud Slovenec“. „Klerikalci“ so po naziranjih liberalcev in brezvercev katoliški ljudje. In zoper strašnega, to je neustrašenega, prepričanega katoličana, zoper hudega, to je zoper odločnega Slovenca, ki ne pozna šale, kačar se gre za narodno stvar, je šel v boj g. Zemljč s svojo četo, ki jo tvorijo po večini zagrizeni štajerčijanci. Če mu je bil g. Divjak na poti kot značaj, kakor ga opisuje „Štajerc“, kaj moramo potem soditi o njem samem? To, da le liberalci in nemškutar more iti v boj zoper „strašnega klerikalca in hudega Slovenca“. Če bi bil katolišk in naroden, moral bi g. Zemljč ravno na ta dopis „Štajercev“ z vso vnemo delati za zopetno izvolitev Divjakovo. „Štajerc“ je pisal o g. Divjaku, „da občinski denar devlje v posojilnico in od tega denarja za se obrestni pobira. Vsako leto ob računu ostane za par stotakov v blagajni, a nikdar se vinarja obrestni ni notri plačal“. Ako ostane denar v blagajni, kako pride g. Divjak do tega, da bi plačeval obrest? Če ga je pa dajal v hranilnico, je to lepo spricevalo zanj, da občini ni delal dolgog, ampak ji je celo pridobil premoženje. Tak mož je pa dober župan. Za županovanja Divjakovega radenski Nemci niso bili v občinskem odboru; zadnje dobe niti volit niso prihajali, ker bi si bili itak skrhali glave ob edinstvo narodnih volilcev. Zdaj pa, ko so zvedeli za razdor, ki ga je povzročil g. Zemljč, so prišli vsi osebno in s pooblastili. Kjer se dva grizeta, tam se tretji lahko smeji. In tako imajo zdaj Nemci dr. Höhna v odboru. G. Zemljč je sam agitiral za se pri Nemcih. Govori se tudi, da je obetal Nemcem svojo postrežljivost, ako mu pomorejo na županski stolec. Tako! Doslej so Nemci vsled neupogljivega značaja Divjakovega mirovali s svojimi zahtevami, odslej pa njihov zastopnik gotovo ne boče hōdil samo sedet k odborovim sejam. Sulfurajnska šola v Radencih jim je itak močno pri sreč. In kdo ve, če ne bodo s to zahtevo prišli na dan? Saj mi je zagotovljena naklonjenost novega župana! Da je le s pomočjo „Štajerca“ zlezel na županski stolec, tega sam g. Zemljč ne bo tajil; saj bi sicer štajerčijanci imeli svojo stranko in bi volili županom n. pr. žrnovskega Zamuda. To so uspehi one g. g. Zemljča, ki se je tako rad izigraval kot vzor narodnjaka, kam dovede človeka častihlepnost! Krohotal se je orehovski Bračko, ko je pred leti g. Zemljč sklepal z njim kompromis zaradi okrajnega zastopa; in zdaj ga je gotovo od samega veselja izpil vsaj 1 liter, rekši, da z novim radenskim županom bo mo lahko delali kompromise. G. Zemljč bo pa pri priseženju vsekako moral položiti roko na „Štajerca“, orehovskega Bračka pa povabiti za pričjo. G. Zemljč, gotovo niste premislili dalekosežnosti svojega postopanja. Ako ste mož, ako hočete tudi za naprej veljati za narodnjaka, če že ne za „klerikalca“, tedaj odložite župansko čast, ker ste na tako čudne viže prišli do nje. Če tega ne storite, moramo Vas imeti za verskega in narodnega nasprotnika ter se bo temu primerno tudi postopalo proti Vam. Tri leta niso cela večnost. Med tem se bodo tisti Radenci, ki so volili vas, najbrž spametovali ter pri novih volitvah popravili, kar so zdaj zagrešili.

1 Mala Nedelja. Dne 26. februarja nas je malo nedeljske farane iznenadila vest, da je nagle smrti zaspala soproga priljubljene tukaj uslužbenega orožniškega stražnika g. Mihaela Letiča. Žena je bila na porodu in je zapustila svojem možu čvrsto hčerko. Bila je previdna s sv. zakramenti za umirajoče. Pogreb je bil v petek, dne 28. februarja, ki je bil tako številno obiskan, da je v naši župniji malo takih. Rajna je bila v 31. letu svoje dobe in omožena 4 leta. Bila je pridna, vzgledna žena in dobra mati. Zapu-

stila je svojem možu dvoje nepreskrbljenih otrok. — Boji ji zemljica lahka!

1 Negova. Dva Negoveca sta prišla skupaj. Zala sta se pogovarjati, da je letos premalo snega in da bo izbruhnila vojska. Ljudje zelo bolehalo, najbolj pa tisti, katerim jeza škoduje, ali kakor mi pravimo, da jim „žuč prekuvjše“. Ti presneti „žuč“! „Štajercu“ je „pre“ tudi „žuč“ prek „vujša“! Pa mi se tistega „žuča“ nič ne bojimo. Mi bomo že skrbeli za to, da bo „Štajerc“ večkrat kaj od Negove pisal, pardon, la-gal, kakor je zadnjokrat. Drugokrat več! Pustite nas pri miru!

1 Hrastje—Muta. Veleč. g. Davorin Meško, duh svet. in župnik pri Kapeli je podaril kot prispevek za obč. siromaške potreščine 30 K. Občinski odbor izreka stotero Bogu plati!

## Slovenjgraški okraj.

s Sv. Duh na Ostrem vrhu. V 7. številki od 13. februarja 1913 „Narodnega Lista“ se zaletava nek do bro znani liberalni dopisun v vse, kar je katoliškega. Najprej si je že zopet izposodil naše Katoliško bralno društvo. Kar društvo stori, čutijo gotovo udje najbolj. Tako društvo ne dela s hrupom, popivanjem in zlagami. Versko vzgojo ljudstva prepusti lepo v to poklicanim dušnim pastirjem. O knjigah soditi so poklicani tudi drugi nego ti; Emil Zolovich in sličnih nimamo, ki bi bile menda po tvojem okusu. Ljubljanskemu škofu pa piši, naj ne izdaja več tiste knjižice: „Zeninom in nevestam“ in da naj raje ljudje sprejemajo zakrament sv. zakona brez pouka. Pouka ne maraš, pa tukajšnji ženini in neveste so boljši kakor ti. Bodi vesel, ako po tvojem mnenju Katoliško izobr. društvo prinaša malo sadu, pa bo tvoja setev tem bolj rodila. — Dobri cerkveni slikarji niso tako pogosti kot rokodelci, pa razumi, da je tukajšnji slikar Slovenec, rojen pri Sv. Juriju v Slov. gor. kar ti mora biti znano. Ako bi bil župnik takega slikarja, kakor bi ga priporočil „Slovenski Gospodar“, najel, bila bi zamera pri tebi še večja. Morda bi ti prijalo, da bi stala na mestu naše župnijske cerkve Krčma. Župnik ti ni dolžen odgovora in se tudi ne čudi, da si z njegovim delovanjem nezadovoljen, saj ti tudi misijonarji l. 1909 niso bili po volji. Sodil pa bo tebe in mene ter naše dobro ljudstvo Najvišji. H koncu: Ni moja navađa, „bogaboječih“ mojih ovčie po časnikih učiti. Pregovor pravi: Ni ščeneta, ki bi tudi najlepšega postopja ne onesnažilo, pa poslopje se zato ne podere. Ne zabavlaj, temveč naredi sam vsako reč boljše! — Jak. Rožman, župnik.

s Zavodnje. Naš Cenc je bil pohvaljen v „Nar. Listu“, ker je za poškodovani ta list zahteval 10 K odškodnine. Pa to pohvalo zaslužita učitelj Smolnikar in šostanjski Volk, ki sta ga k temu napeljala, da se je radi lista doma hudoval, kar je pa potem obžaloval. Volk. ne hodite nam sem gor zgago delat, i-mamo že dovolj Smolnikarja. Upamo pa, da bo zape-ljani brat kmalu spoznal svoje prijatelje in jim pokazal hrbet, da ne bo delal žalosti naši pošteni krščan-ski rodbini. Mene pa ne zamenjajte z mojim bratom. — Valentin Kavčak.

s Ribnica na Pohorju. Kmet, podružnica priredi na cvetno ne-deljo, t. j. dne 16. marca 1913 ob pol 3. uri popoldne v gostinskih prostorih g. A. Pernata v St. Lovrencu nad Mariborom pončno pre-davanje. Govoril bo potovalni učitelj g. Fr. Gorican. Vsi ki Vam je mar gospodarski napredek, ste uljudno vabljeni, da pridete.

## Konjiški okraj.

p Konjice. V torek, dne 4. t. m. dopoldne, so zašli goreti svinjski hlevi pri hiši c. kr. finančnih stražnikov. Ogenj se je baje zanetil vsled žarečih og-ljev, katere je nekdo po neprevidnosti vrgel med pe-pelom v neko slamo.

k Čadram. Neko negodno revče je stopilo na trn in je izkričalo svoje bolečine v „Štajercu“. Trn mu je potegnil iz pete „Slovenski Gospodar“, ki je dne 20. februarja t. l. prijavil neki dopis iz Oplotnice. S tem dopisom v „Slovenskem Gospodarju“ je podpisani prav tako v zvezi, kakor z njegovo sirotko v „Štajercu“. Uredništvo „Slovenskega Gospodarja“ naj to potrdi. (Potrjujemo, da č. g. Jelšnik ni pisal dopisa iz Oplot-nice v „Slovenskega Gospodarja“ dne 20. februarja t. l. Uredništvo.) Gnoj iz svoje rane je revče brizgnilo po meni. Ker imam kot flosar — kakor me tudi ime-nuješ — navado, da se umivam, ti povem, da se me tvoja brljuzga ne prime. Umij le sebe, ker si umazan od svojih nog do temena. — Vzgleden dušni pastir.

k Zreče. Pri zadnjem sestanku Mladeniške zve-ze je razven g. Škofiča govoril Hribernik Fortunat o delotvornem življenju mladeniča. Pač hvalevredno bi bilo, ako bi bil pri Zvezi vsak mladenič. Kdor še to-rej ni, naj pristopi! — Dninar Mejovšek Janez, star 63 let, si je nakupil tukaj motiko in živeža, potem pa je nedaleč od trgovine menda vsled slabosti padel in tam umrl.

k Konjice. Občni zbor bralnega društva in Slov. Straže se vrši na črtno nedeljo popoldne po večernicah z navadnim vporedom. — Občni zbor političnega društva pa na Jožefovo. Poročat prideta gg. poslance dr. Korošec in Novak.

## Celjski okraj.

e Celje. Kakor poročajo listi, se je ustanovila družba (konsorcij), katera bi upeljala vožnjo z samo-drči (avtomobili) iz Celja čez Vransko v Ljubljano. Samodre bi vozil 2krat na dan iz Celja v Ljubljano in nazaj. Prostora bo imelo na samodreču enkrat 22 oseb.

e Iz celjskega okraja. Zanimivo je gledati, ka-ko naši liberalci zadnji čas skušajo celiti svoje poli-tične rane. Znano nam je, kako zaničljivo se so izra-

žali svoj čas liberalci o kmetu, in nismo še pozabili tistega liberalnega „Slovenskega Naroda“, ki je pisal o slovenskih štajerskih kmetih, da smo nestalni in pokvarjeni ljudje. Kmetje smo bili še pred kratkim liberalcem, posebno njih voditeljem, to, kar je Turkom „glaur“. Zato smo se pa kmetje ob raznih prilikah bridko maščevali nad svojimi zaničevalci; spominjam samo na zadnje državnozbornske volitve, ko so bili liberalci tepeni od nas prav po notah. Vse to pa so liberalci zadnji čas dali lepo v žep in se ponižno približali kmetu, kakor stopa skesan grješnik proti spovednici. Prirejajo razne shodiče, na katerih pripovedujejo s solzami v očeh, kako že od nekdaj ljubijo kmeta, da pa kmet ne ume te „ljubezni“, ker je zaljubljen v tiste črne „farje“, ki ga ob nedeljah farba raz lece. So pa ti gospodje tudi oprezni. Da bi vjeli kmeta, mu opisujejo dogodke iz balkanske vojske, razpravljajo o kmečkem gospodarstvu, o krivicah, ki se gode ubogemu kmetu itd. Seveda so vse to posneli iz naših listov. Vkljub vsej svoji opreznosti pa liberalci po teh shodičih streljajo kozle, da je veselje. Kdo se ne smeje, ko čita v „Narodnem Listu“, da se je na liberalnem političnem shodu predlagala resolucija zoper kruto postopanje davčne oblasti pri predpisovanju osebno-dohodninskega davka kmetom, ko je vendar vsakemu šolarčku znano, da so ravno liberalci zaupniki (poročevalci) davčne oblasti. Se bolj smešno pa je, da liberalni voditelji na svojih shodičih izražajo ogorčenje nad krivicami, ki se gode našemu narodu od strani Nemcev. Kdor jebral knjižico, ki jo je pred kratkim zmazal celjski dr. Kukovec, se je na lastne oči prepričal, kako isti dr. Kukovec previdno zagovarja turško gospodarstvo štajerskega deželnega odbora in brani v vnueno naše narodne in gospodarske sovražnike Nemce, obenem pa udriha po možu Slovence, ker nam je razkril ta mož neštivilne krivice. Ki se gode štajerskim Slovincem od strani nemškega deželnega odbora v Gradcu. Značilno za dr. Kukovca je tudi to, da v svoji germanofilski knjižici neopravičeno oponaša našim vinogradnikom brezobrestno posojilo, ki so ga svoj čas v pičli meri dobivali od deželnega odbora, češ, da Gornje in Srednještajerci niso bili v toliki meri deležni teh „blagodarov“. Tako se liberalci poslužuje lepo dveh mernikov: Ko stoji pred kmetom, se hinavsko zgraža nad našimi narodnimi in gospodarskimi zatiranci, komaj pa zapusti zborovališče, ga že vidimo v objemu z dr. Negrijem in drugimi slovenozrci. Prišli pa bomo ob svojem času tudi mi kmetje s svojim mernikom in namerili liberalcem toliko, da se nas bodo še v sivi starosti „livalčno“ spominjali.

**c Iz Savinjske doline.** To, kar se je pisalo v „Slovenskem Gospodarju“ o nestrpljivosti liberalcev, ne velja samo za Posavje. Liberalci bi nas radi povsod komandirali in zasmehovali naše katoliško prepričanje in ž njim seveda tudi nas. Nedavno pridem po opravku na poštni urad ter vprašam po „Slovenskem Gospodarju“, ki sem si ga letos naročil. Liberalni uradnik se pa v svoji nestrpnosti jame hudovati: „Kako, da ste Vi tako krščanski človek, ko ste bili vendar pri rudarjih v Nemčiji?“ Iz tega se razvidi, kako črtijo liberalci dobre časnike. Poštnemu uradniku pa povem, da so rudarji v Nemčiji tudi krščanski in naj on ne poučuje ljudi o liberalni politiki v uradni pisarni. Trn v peti so našim liberalcem posebno tudi „Slovenska Straža“ in katoliški zavodi. Ob času volitev je pa liberalna stranka najbolj „narodna“ in najbolj „krščanska“. Varujmo se takih prijateljev!

**c Dobrna.** Dolgoletnega fizičnika v tukajšnjih toplicah, Franca Mastnaka, p. d. Jurača, ni več med živimi, šel je v večnost po plačilo. Celih 40 let je zvesto služil deželi. Vestno in natančno je izpolnjeval dolžnosti svoje službe. Nič manj vestno ni izvrševal svojih krščanskih in narodnih dolžnosti. Pridno je zahajal k službi božji in prejemal sv. zakramente. Če pa je bilo treba oddati glas pri volitvah, stal je vselej neustrašeno na slovenski strani. Dajal je s tem lep vzgled vsem deželnim uslužbencem, da značaj-mož tudi v deželni službi lahko ostane zvest sveti veri in svojemu narodu. Trdno upamo, da v Gradcu ne bodo pozabili uboge vdove z nepreskrbljenimi otroci in ji bodo nakazali kako podporo in pokojnino. Kar dajo enemu, naj dajo tudi drugemu! Rajnega, ki je že rešen vseh skrbi in težav, hočemo ohraniti vedno v blagem spominu. Večna luč naj mu sveti!

**c Grajska vas.** Dne 1. marca so se vršile pri nas občinske volitve. Vršil se je hudi boj med Kmečko zvezo in liberalno Narodno-napredno stranko. Izmed 12 odbornikov je bilo izvoljenih 8 pristašev Slovenske kmečke zveze, ki so: Anton Lobnikar, Jožef Derča, Boštjan Rezar, Jožef Podgoršek, Jakob Derča, Val. Rizmal, Jurij Vesoljak in Jernej Kunst. Izžrebani liberalci pa: Blaž Mazil, Franc Borin, Anton Zupan in Vincenc Slander. Od naše stranke je bilo posebno pogrešati Gomilčanov, od katerih ni prišel nobeden na volitve. Pohvalno pa moramo omeniti vrle volilce iz Pariželj in Orle vasi, ki so prišli vsi na volišče in stali kakor skala na naši strani.

**c Gotovlje.** Od 23. februarja do 2. marca t. l. smo imeli v Gotovljah sv. misijon, katerega so vodili č. oo. lazaristi od Sv. Jožeta pri Celju. Res srečni in zlati čas, v katerem so tekli potoki milosti v našo župnijo. Črez vse veselje je, da so se sv. misijona brez male izjeme vsi župljani prav goreče udeležili. In tudi iz sosednjih župnij so se sv. misijona kar trumoma udeleževali. Cerkev je bila večkrat nallučeno polna in ob sklepu mnogo premala.

**c Gomilsko.** Tukajšnje bližajoče se občinske volitve bodo marsikateremu, dosedaj mirnemu možu, delale velike skrbi, namreč zato, ker bo sedanji gospod župan vsled raznih razlogov gotovo odstopil. Tre-

ba bo torej volilec izbrati si novega župana; seveda si bo treba zato prej določiti dobrih in pametnih ter v tem oziru tudi razumnih mož, ki bodo lahko občno v vsakem oziru dobro zastopali. Pričakovati je torej tudi letos od vseh volilcev, da si bodo izbrali oni dolgoletni pečat, katerega nosi občina, nosite tudi volilci na svojih obrazih, namreč da kraljuje v občinskem odboru vsem dobro znani posililec. Torej volilci, vsi ste zavedni Slovenci, naj bo torej tudi občinski odbor popolnoma slovenski in tako bomo potem tudi lahko rekli: Slovenci volimo le Slovence. — Zna-ni volilec.

**c Sv. Frančišek Ksaverij.** Gospod urednik! Naznanjam Vam, da je naša ksaverijanska župnija postala vsa napredna, od kar se je ustanovilo pri nas Katoliško bralno in izobraževalno društvo. Kaj napredna? In to po krivdi katoliškega društva?! Proč s takim društvom! Kajne, g. urednik, gotovo boste napravili našemu društvu to smrtno obsodbo, ko boste prečitali besedo „napreden“. No, da se ne boste preveč vznemirili, Vam moram takoj povedati, da z besedo „napreden“ ne mislim reči liberalen (liberalci sploh niso bili še nikdar napredni), ampak napreden v pravem pomenu besede. Da je temu res tako, evo Vam tukaj dokaz: Naše časopisje se je v zadnjem času pri nas tako razširilo, da smemo biti glede tega res ponosni. „Slovenski Gospodar“ prihaja v našo župnijo v okoli 50 iztisih. Lepo število, če se vzame v poštev, da je naša župnija precej majhna! Tudi naše društvo je naročeno na lepo število časopisov: 20 iztisov „Slov. Gospodarja“, 3 iztisi „Straže“, 3 iztisi „Našega Doma“, 1 iztis „Slovenca“, 3 iztisi „Domoljuba“, 2 „Bogoljuba“, 1 „Mir“, 1 „Kmetovalec“, 1 „Občinska Uprava“, 1 „Čebelar“, 1 „Zlata Doba“, 2 „Glasnika najsv. Sreč“. — Sedaj ste gospod urednik gotovo prepričani, da je postala naša župnija res napredna! In to se imamo zahvaliti edino-le našemu Katoliškemu bralnemu in izobraževalnemu društvu! Društvo je vzbudilo zanimanje za naše časnike; društvo je povzročilo, da se je naše časopisje pri nas tako razširilo. Ni čuda, da so se naši liberalci tako strastno zaganjali v naše društvo, vedoč, da so takda društva obstoju liberalizma najbolj nevarna. A boj naših nasprotnikov zoper društvo je bil ostuden kakor je ostuden liberalizem sam. Zato se je njihovo bojno orožje kmalu skrhalo na žalost liberalcev samih, a — na veselje nas.

**c Sv. Pavel pri Preboldu.** Že nekaj časa opazujemo, da naši liberalci pišo nič kaj zdravi. Vzrok njihove bolezniti tiči brzkone v možganih, kar priča njihov slab razum. Kar slišijo v cerkvi, tisto spoznaajo za laž in hinavstvo, kar pa izblekne kje kak liberalček, tisto pa je sama sveta resnica. Kjer je le peščica liberalnih kalinov, tam se že vsajajo, kakor da je ves svet njihov. To opazujemo pri nas. Posebno jim je v želodec naš okoliški pismonoša, kateri je na njihov pritisk odpovedal službo. Največje zasluge za to ima naš upokojeni učitelj Vidic, ki „iz same prijaznosti“ piše razne neutemeljene pritožbe na pošto ravnateljstvo. Ker pa našega pismonoša radi njegove poštenosti in natančnosti ljubimo, želimo, da odpoved prekliče. Zlozanemu Vidicu pa bomo v bodoče posvetili večjo pozornost. Pri vseh hujškajocih neumnostih naših liberalcev igra kot njihov komandant prvo violino. Staremu Vidicu v spominsko knjigo le toliko: Kdor bo na nas streljal, naj bo pripravljen tudi na naše puške!

**c Brezje pri Mozirju.** Ni še potekla doba dveh let, odkar smo spremili k zadnjemu počitku dragega prijatelja Janeza Brinove, po domače Hudabreznika, že stojimo ob gomili njegove žene, 64 let stare Marije Brinove, katero smo dne 26. svečana spremili k zadnjemu počitku. Svetila blagi ženi večna luč!

**c Laško.** Izobraževalno društvo v Laškem je imelo v nedeljo, dne 23. februarja t. l. svoj 4. redni občni zbor. Skoraj vsi člani društva so bili navzoči. Kratko poročilo o gibanju in delovanju društva v l. 1912 je bilo sledeče: Izobraževalno društvo je imelo 68 rednih plačujočih članov, ki so plačali članarine po 2 K. Vsako nedeljo se je razdelilo med člane 65 „Slovenskih Gospodarjev“, 15 „Domoljubov“, 2 „Slovenca“, 3 „Straže“. Eno „Stražo“ je daroval g. Zupanec, brivec v Laškem, za kar mu je društvo izreklo zahvalo. Zapisnik izposojenih knjig kaže, da se je izposodilo 780 knjig. Pri tej točki se je pohvalilo marljivega knjižničarja, mladeniča Mihaela Teršek, ki vsako nedeljo po rani maši redno in skrbno uraduje v knjižnici. Društvo je priredilo eno gledališko igro: „Mala pevka“ dne 4. februarja 1912 in „Slomškovo slavnost“ dne 22. septembra. Za božičnico revnim šolarjem je podarilo društvo iz svoje blagajne 50 K. Blagajniški dnevnik kaže z 31. decembrom prejemkov 345 K 87 vin. in izdatkov 152 K. Pri volitvi novega odbora je bil enoglasno izvoljen prejšnji odbor. Prijatelje in somišljenike prosimo, da tudi nadalje podpirajo društvo.

**c Sv. Lenart nad Laškim.** Občinski odbor pri Sv. Lenartu nad Laškim je v svoji redni seji dne 19. febr. izvolil ustanovitelja nove občine č. g. župnika Franca Časl v priznanje vsestranskih zaslug za občino svojim častnim občanom.

**c Sv. Lenart nad Laškim.** Umrli je dne 24. februarja Miha Deželak, dober mož, pridni gospodar in skrben oče. Počivaj v miru!

**c Sv. Pavel pri Preboldu.** V nedeljo, 9. t. m. popoldne po večernicah se bode vršil v društvenih prostorih občni zbor Kat. izobraž. društva. Takoj za tem pa bode občni zbor gospodarskega društva. Pridite odrasli in mladina!

**c Polzela.** Škod 8 K. Z. na Polzeli pri g. Cimpermanu se vrši v nedeljo, 9. t. m. pop. ob 3. uri. Govorili bodo poslanci Terglav, dr. Benkovič in Pišek.

## Brežiški okraj.

**b Brežice.** V tukajšnji bolniški blagajni so dosedaj gospodovali posililec. Pri zadnjih volitvah v načelstvo blagajne pa so tako postopali, da je politična oblast na pritožbo Slovencev volitve razveljavila. Nove volitve bode vodilo okrajno glavarstvo.

**b Zabukovje.** Zadnjič ste, dragi čitatelji „Slov. Gospodarja“, čitali dopis od nas, kakšen veter tukaj vleče čez naše gorice in travnike in gotovo ste že razdovedni, kako se razvijajo paragrafi državnega zakonika tudi v naši občini, kjer imamo, kakor vam je iz zadnjega dopisa znano, mnogo ličnih liberalnih petelinčkov. No, reči moram, da ti kazenski paragrafi prav, kakor solnčni žarki, padajo na te dobro znane „modre in poštene“ petelinčke. Čast jim! Pričakujemo pač, da jim kak liberalni general podeli za „lepo“ dejanje lovorov venec in zlato kolajno! Torej doletela jih je čast, da je enega izmed njih, ki bi v vsakem slučaju (!) ta „višjim“ v občini bili pripravljeni celo pete lizati, obsodila okrožna sodnija v Celju k na 4 mesece brezplačnemu stanovanju in povrh še vsak dan vročega ričeta polno skiedo za njegov „pošten“ žolodec. Je že tako, ne morem nič pomagati, če se je drugače zasuknilo, kot so tisti „modri“ mislili. Povdarjamo se enkrat, da nas silno veseli, da so oblasti dognale, kdo je res tako pošten. Če vas je, ponižani liberalčki, volja, poslušati še enkrat nauk, ki ga vam svetujejo „črni“ klerikalci in farški podprepniki, kakor ste nas že 100- in 100krat imenovali, vam svetujemo, da začnete živeti pošteno, sicer boste prišli še večkrat v enak položaj. Mogoče vam pa še dosedaj ni bilo znano, da se tatvina in goljufija ostro kaznuje? (!!!) — Nič ne de, boste to vedeli pa sedaj. S tem pa, da je dotični, ki vam je šel v tem oziru več iz strahu in nevednosti na limanice, da je bil vaše orodje in da mu ni sodišče odmerilo plačila, še ni končan ves zanimiv proces. Pridejo še bolj zanimive točke na dan, da bo ostrmelo naše dobro ljudstvo. Takrat pa se bo uresničilo prerokovanje onega gospoda, ki je svoj čas dejal, da mora biti in tudi mora biti konec tega tlačanstva v naši občini. Seveda so na njegove besede „isti“, ki so se letos tako lepo pokazali v pravi luči, zagnali besen hrup in ga šli še celo tožiti za eno besedo! — Ha, pogledjte se danes in vprašajte svojo vest, je li res tako čista?! Besede pa, ki jih je eden, ki ga dobro poznamo, tisti čas zapisal v „resničoljubni“, „Narodni List“, smo si jako dobro zapomnili in kmalu, še prej, ko si vi mislite, vam od naše strani prileti odgovor na-nje, kajti glasile se bodo ne-ljubo za vašo ušesa. Mislimi ste že, da če ne sledi na županskem stolec „črni klerikalec“, ste gospodariji v občini, pa stolček ima zelo šibke nožice, tako, da se v enem slučaju lahko preobrne — na to niste mislili — in vedite pa, da so nam tiste šibke nožice dobro znane. Dovolj!

**b Zabukovje.** Tukaj je umrla Frančiška Pajk, ena izmed najprirednejših deklet naše župnije. Bila je večletna cerkvena pevka. N. v m. p.!

**b Rajhenburg.** Tudi v naš trg, ki je dobil svoje dni ime „zibelka Narodne stranke“, se je priključila zloglasna dr. Kukovecova brošurica, ki udriha po našem poslancu dr. Benkoviču. Liberalni župani obče-dujejo modrost svojega preroka, ki skuša dokazati, da se Slovincem pod nemško vladjo v Gradcu godi čisto dobro, in da je vsaka obstrukcija naših poslancev vsled tega neopravičena in v škodo slovenskemu ljudstvu. Kar je pa županov malo večjega političnega obzora, so sicer knjižico pregledali, potem jo pa djali tje, kamor ji gre prostor, namreč v koš. Namen te brošure je tako jasen, da bi moral biti človek udarjen s slepoto, ako bi ga ne uvidel. Mislijo si namreč liberalci: ako bodo volitve vsled tega na novo razpisane, ker ovira slovenska obstrukcija delovanje deželnega zbora, mora biti ljudstvo do tistega časa že tako pripravljeno in prirojeno, da bo slo v ogenj za druge kandidate, samo za te ne, ki so dozdej nasprotovali Nemcem. Ker pa uvidi vsak otrok, da je dolžnost vsakega slovenskega poslanca, braniti pravico in nasprotovati tistim, ki nam kratijo pravico, in to so ravno Nemci, si je izmislil premeten vodja liberalcev: raz-trobimo med slovensko ljudstvo neresnico, da se godi Slovincem pod nemško komando dobro, da, izvrstno, oblecimo to neresnico v obleko resnice, ljudstvo bo to bralo, in pri volitvah, ki se mogoče bližajo, bodo vstali iz grobov vnovič liberalni poslanci. Res, krasna misel, lepa želja g. dr. Kukoveca, imeti okoli sebe vsaj nekaj vojakov, nekaj sobojevnikov. Res, človeku ni ačbro samemu biti. Toda naše ljudstvo je že toliko zrelo, da bo zavrnilo vse take pobožne misli in želje samopridnih liberalcev in volilo take može, ki brani-jo čast in pravico slovenskega naroda, ki vodijo boj do skrajnosti in se ne ustrašijo žrtve. Vsač boj stane žrtve, vsak boj seka rane, širi tudi smrt. Če torej ne dobivajo naši okrajni zastopi zdaj, odkar je obstrukcija, nobenih podpor, veljude, da so to žrtve, ki jih tirja boj za pravico. Zato bo pa tudi ob času volitev pokazalo, da se ne da voditi za nos liberalnim vojkovom v ovčji obleki, ampak jim bo dovolilo, da smejo še nadalje spati smrtno spanje.

**b Reštajn pri Rajhenburgu.** Tukaj je umrla 28. svečana prevzitarica Ana Moškon, bivša posestnica na Malem kamnu, v starosti 81 let. Rajna je bila vzor treznega in mirnega življenja, zato je pa tudi dočakala tako visoko starost. Blagi mamici boji zemljica lahka!

**b Iz Posavja.** V predzadnji številki „Slovenskega Gospodarja“ ste se dotaknili g. urednik kričečih razmer v našem Posavju ter nam jasno označili škodljivost in pogubnost pri nas tako držnih in gospodu-

